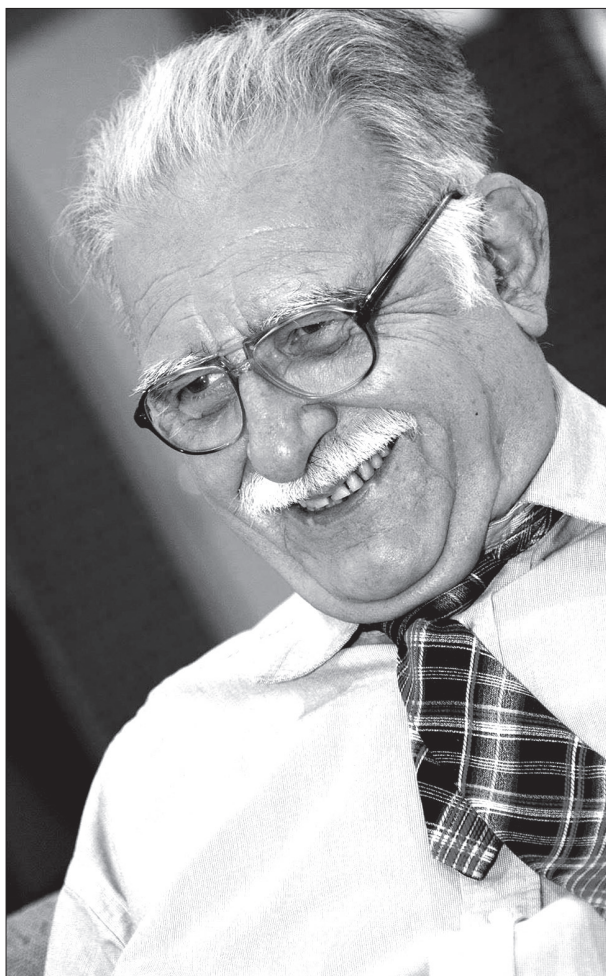

- **Életének 80. évében elhunyt B. Kállay István** jogász, jogtörténész, a történelmi családi tradíciók és a római jog jelentős tanáregyenlősége.

Több mint két évtizedes, sikeres, addigi egyetemi oktatói pályája 1997. február 1-jén Győrben, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Széchenyi István Főiskola közös, az Universitas-Győr Alapítvány anyagi támogatásával a győri jogászképzésre létrehozott Oktatási Intézetében folytatódott. B. Kállay István kiválóan ismerte, alkalmazta az ELTE jogászképzésének követelményeit, tanrendjét. A római jog tudós oktatójaként színesen, élmenyűsan tartotta előadásait, szemináriumait. Több évet töltött vendégprofesszorként a Tokiói Egyetemen, s maradandó élményként az elsőéves joghallgatókat is kimonóban avatta be a jogtörténet alapjaiba, fejezeteibe. A római jog mellett japán nyelvet is tanított. Tanári irodája nyitott könyvtár és dokumentumtár, tanulószoba volt. Hallgatóival folyamatos tanulmányi kapcsolatot épített ki, napközben kutató, olvasó, munkálkodó joghallgatókat fogadott.

Mindig büszkén mutatta dokumentumai között az egyik legjelesebbet, a tekintélyes felmenője, Bocskai István Bécsben őrzött koronájáról készült fényképet. A Bocskai nevet, a kötődést a családi neve előtti „B” betű őrizi és jelzi. Szívesen és részletesen beszélt nagyapjáról, a Monarchia utolsó pénzügyminiszteréről, aki 1914-ben Ferenc Ferdinándot kormánybiztosként Szarajevóban

fogadta. Több évtizedes kutatómunka során összegyűjtötte, rendszerezte, közkinccsé tette családjá, a Kállayak sok évszázados történetét, szerepüket a magyar évszázadokban.

- **2022. április 1-jén** a jogtörténet iránt érdeklődőknek tartott előadást az ELTE Allam- és Jogtudományi Karán Prof. Dr. Aniceto Masferrer, az Universidad de Valencia egyetemi tanára *Criminal Law and Morality: Friends, Enemies or Allies?* címmel. Aniceto Masferrer a European Society for Comparative Legal History alapítója és korábbi elnöke, a valenciai egyetemen jogtörténetet és összehasonlító jogot oktat.

Masferrer professzor álláspontja szerint a jogtörténetek egy komplex vizsgálati perspektívát alkalmaznak kutatásaik során, hiszen mind a múlt történéseit, mind a jelenkor joganyagát ismerniük kell. Előadásában az erkölcs és a jog kapcsolatával, illetve e kapcsolat megvalósulási nehézségeinek történelmi bemutatásával foglalkozott. A gondolati ív folytatásaként nem csupán általában véve a jog, hanem azon belül a büntetőjog és az erkölcs vonatkozásait szemlélte. Az előadás végén – a spanyol egyetemi hagyományoknak megfelelően – Masferrer professzor arra kérte a hallgatókat, hogy fejték ki véleményüket, meglátásukat az elhangzottakról.

- **2022. április 6-án** került sor dr. Herger Csabáné egyetemi tanár (PTE ÁJK Jogtörténelmi Tanszék) *A modern magyar házassági vagyoni jog kialakulása és rendszere a német jogfejlődés tükrében* című doktori értekezésének nyilvános védésére a Magyar Tudományos Akadémia Elnöki Tanácstermében. A doktori értekezés opponensei dr. Jakab Éva egyetemi tanár (NKE ÁNTK), az MTA doktora, dr. Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE ÁJK), az MTA doktora és dr. Stipta István egyetemi tanár (KRE ÁJK), az MTA doktora voltak. Gratulálunk az MTA doktora cím elnyeréséhez!

- **2022. április 9-én** *150 Jahre – deutsche Einheit* címmel tartott nemzetközi tudományos tanácskozást a PPKE JÁK Jogtörténelmi Tanszéke, ahol a következő előadások hangzottak el: O. Univ. Prof. em. Dr. Wilhelm Brauner (Universität Wien, Juridicum): *Deutschlands Einigung: diplomatisches Kunstwerk mit einfacher Rechtskonstruktion*; Prof. Dr. Hans-Christof Kraus (Universität Passau, Philosophische Fakultät, Lehrstuhl für Neuere und Neueste Geschichte): *Historische Rahmenbedingungen der deutschen Einigung von 1871*; Dr. Hamza Gábor prof. emeritus (ELTE ÁJK): *Zum Verhältnis zwischen dem Ausgleich zwischen Österreich und Ungarn und der Deutschen Einheit*; Bódiné dr. Beliznai Kinga habil. egyetemi docens (ELTE ÁJK): *Disziplinäre Verantwortlichkeit der Richter in Preußen*

und Bayern in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts, mit einem Überblick über die ungarische Regelung; Dr. Balogh Judit habil. egyetemi docens (DE ÁJK): *Staatliche Einheit und Rechtseinheit – Der Zivilkodex als Voraussetzung und/oder Durchführungsmittel*; Dr. Szigeti Magdolna egyetemi docens (PPKE JÁK): *Gedanken über die deutsche Einheit in historischer Hinsicht*; Dr. Komáromi László egyetemi docens (PPKE JÁK): *Karl Kautsky über die direkte Demokratie*; Dr. Szabó István tanszékvezető egyetemi tanár (PPKE JÁK): *Die Auswirkungen der monarchischen Staatsform auf die deutsche Einheit*. Az előadásokat élénk diskusszió követte.

- **2022. április 11-én** a 70 éves Stipta István professzor tiszteletére szervezett ünnepséget a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara. Trócsányi László rektor köszöntőjében visszaemlékezett a Szegedi Tudományegyetem egykori OTDK-díjas hallgatójára, aki fiatalon vette át a stafétabotot a nagy tekintélyű jogtörténész professzoroktól, majd utalt Stipta Istvánnak az Igazságügyi Minisztériumban végzett szakértői munkáira, különösen a közigazgatási bíráskodás történeti fejlődését feltáró kutatásaira, végül kiemelte rektori tanácsadóként a Károli Gáspár Református Egyetemen végzett eredményes munkáját. Miskolczi-Bodnár Péter dékán emlékeztetett arra, hogy a jogász és történész diplomával is rendelkező ünnepelt joghallgatók generációinak volt tanítómestere Miskolcon, Szegeden és Budapesten. Birher Nándor tanszékvezető Stipta István oktatói elhivatottságáról szolt, és hallgatói vélemények idézésével illusztrálta, hogy mennyire népszerűek Stipta professzor előadásai. Az ünnepség keretében adták át Stipta Istvánnak azt a kötetet, amely szakmai életrajzát, közleményeinek listáját, a rektori köszöntőt, a kötet szerkesztőinek üdvözlő sorait és negyvenöt pályatárs, illetve tanítvány tudományos írását tartalmazza.

- **2022. május 6-án** a Doktoranduszok Országos Szövetsége idén 25. alkalommal rendezte meg a *Tavaszi Szél Konferenciát* a Pécsi Tudományegyetemen. Az Állam- és Jogtudományi Szekció Jogtörténet és Jogelmélet Alszekciójában összesen kilenc előadás hangzott el, a tanácskozást Monori Gábor egyetemi adjunktus (PTE ÁJK, Jogbölcseleti és Társadalomelméleti Tanszék) és Maczonkai Mihály egyetemi docens (PTE ÁJK, Nemzetközi és Európai jogi Tanszék) vezették.

Az alszekció ülését Schmidt László nyitotta meg *Comparison of the Hungarian civil law and the canon law and some decisions of the European Court of Human Rights* című előadásával. Ezután két jogtörténeti fejtegetés hangzott el: László Gábor *A királyi jog elemei IV. László törvényeiben* címmel, míg Joó László Ádám *Összegzésrűségi kérdések a második bécsi döntés utáni kárenyhítési eljárásokban* címmel tartott előadást. Kiss Rebeka prezentálta a Kúria Werbőczy István Kutatóintézetének PhD-programjában végzett kvantitatív kutatásának eredményeit a Kúria jogalkalmazásában megjelenő teleologikus jogértelmezésről. Ezt követően Lőrinczi Lilla tartotta meg *A láthatatlan kánon – a jogi és irodalmi szövegek érintkezési pontjai* című előadását, majd Niklai Patrícia Dominika következett *A Német Császárság közoktatásügyi reformjai (1871–1914)* címmel. Pap Péter *A külföldi határozatok magyarországi elismerésének és végrehajtásának jogi szabályozásáról* tartott előadást a 18. századtól a dualizmus végéig terjedő időszakot bemutató. Schlachta Boglárka Lilla *Fejezetek a bírói hivatás történetéből – különös tekintettel a bírák fegyelmi ügyeire (1890–1938)* adott elő. Végül Szabó Mátyás az osztrák–magyar vám- és kereskedelmi szövetség újratárgyalásai során kidolgozott osztrák közjogi koncepciókat ismertette Richard Riedl osztrálfőnök hagyatékából.

A zsűri Kiss Rebekának I., Niklai Patrícianak II., míg Pap Péternek III. helyezést ítelt meg.

- **2022. május 24–26-án** a Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete rendezett konferenciát a kassai Kelet-szlovákiai Múzeumban (Východoslovenské múzeum) *History of Crime in Central and Eastern Europe from the Middle Ages to 1848* címmel. A konferencia társszervezői a Szlovák Történettudományi Társaság és a pozsonyi Comenius Egyetem Jogtörténeti és Összehasonlító Jogi Tanszéke voltak. A konferencián Bathó Gábor egyetemi adjunktus (NKE ÁNTK, Állam- és Jogtörténeti Tanszék) *Criminal Responsibility of Ministers in Hungary as of 1848 in Historical and International Comparison* címmel tartott előadást, emellett levezető elnökként közreműködött a Political & Military Crimes, Ottoman Warzone panel lebonyolításában. Előadást tartott továbbá Peres Zsuzsanna egyetemi docens (NKE ÁNTK, Állam- és Jogtörténeti Tanszék) *The Overlap of Ecclesiastical and State Law in the Protection of the Marriage Bond* címmel, aki a konferencián egyúttal a *Women, Witchcraft, Magic* című panelt is vezette.

A háromnapos tanácskozáson elhangzott előadások írott változata a szervezők tervei szerint egy angol nyelvű kötetben lesznek olvashatók.

- **2022. június 17-én** a Magyar Tudományos Akadémia Nagyertermében rendeztek tudományos seregszemlét az MTA Jogtörténeti Albizottság és MTA–ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport (ELKH) szervezésében és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, illetve a Batthyány Lajos Alapítvány támogatásával.

A *Magyar Jogtörténészek PhD Konferenciája* lehetőséget nyújtott a tudományos eredményei bemutatására minden magyar felsőoktatási intézmény doktori iskolájában jogtörténeti tárgyú doktori képzést folytató, a tudományos fokozatát még meg nem szerzett PhD-hallgatónak. A konferencián nyolc egyetem tizenhat doktorandája és doktorandusza vett részt, akik négy szekcióban tartották meg felszólalásaikat. A rendezvényt Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA–ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport vezetője nyitotta meg. A délelőtti első szekció levezető elnöke Szabó István tanszékvezető egyetemi tanár (PPKE JÁK), a második tagozat pedig Stipta István DSc egyetemi tanár (KRE ÁJK) voltak. A délutáni első szekciót Mát-

hé Gábor professor emeritus (ELTE ÁJK) vezette, míg a negyedik szekcióban Homoki-Nagy Mária tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJTK) elnökölt.

A konferencia másnapján, június 18-án a szimpóziumon részt vevő doktoranduszok közül kilencen szándéknyilatkozatot tettek, amelyben vállalták, hogy egymással együttműködve dolgoznak a magyar jogtörténet-tudomány jövőjéért. Terveikben szerepel egy jogtörténész doktoranduszokat tömörítő szakmai egyesület alapítása. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem kampuszán a szándéknyilatkozatot Burger Boris Bende-gúz (PPKE Jog- és Államtudományi Doktori Iskola), Heil Kristóf Mihály (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola), Joó László Ádám (DE Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola), Kádár Éva (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola), Niklai Patrícia Dominika (PTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola), Schlachta Boglárka Lilla (KRE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola), Szabó Mátyás (NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola), Szivós Kristóf (SZTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola) és Urbán Kristóf (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola) írták alá.

A nyilatkozattevők várják minden csatlakozni kívánó magyar felsőoktatási intézményben jogtörténeti témában kutató PhD-hallgató jelentkezését!

- **2022. június 22–24-én** a portugál fővárosban került sor a *European Society for Comparative Legal History* hatodik konferenciájára, amelynek a Lisszaboni Egyetem Jogi Kara adott otthont. A nemzetközi konferencián a magyar jogtörténészek képviselésében előadást tartott Képegy Imre tanársegéd (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék) *Between Scylla and Charybdis – Lawyers of the High Judge Conference in Hungary in 1861*, Beke-Martos Judit tudományos munkatárs (MTA–ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport ELKH) *Did British Lawyers become American Statesmen in the Late 18th century?*, Peres Zsuzsanna egyetemi docens (NKE ÁNTK Állam- és Jogtörténeti Tanszék) *The Career Paths of Legally Qualified Hungarian Nobles during the 17th and 18th Centuries in a Comparative Perspective*, Bathó Gábor adjunktus (NKE ÁNTK Állam- és Jogtörténeti Tanszék) *Is it Necessary for the Minister of Justice to be a Jurist*, valamint Biczó András PhD-hallgató (DE Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola) *What does it mean to be interpreted as interpreter? A Hermeneutical Analysis of a 17th Century German Jurisprudent's effect on 18th Century Criminal Case Law of a Hungarian Free Royal City* címmel.

